

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
Хмельницький фаховий коледж**

Циклова комісія соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Хмельницького фахового коледжу
Університету „Україна”



 Ольга ПОЛЬОВИК

„02” 09 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 1.2 Публічне адміністрування у сфері суспільних відносин

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Соціальна робота

(назва освітньої програми)

освітнього рівня фаховий молодший бакалавр

(назва освітнього рівня)

галузь знань 23 Соціальна робота ;

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 231 Соціальна робота

(шифр і назва спеціальності(тей))

(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж Хмельницький фаховий коледж

Обсяг, кредитів: 150/5

Форма підсумкового контролю: залік

Хмельницький 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни Публічне адміністрування у сфері суспільних відносин

(назва навчальної дисципліни)

для студентів за галуззю знань 23 Соціальна робота
спеціальності 23 Соціальна робота
„29” серпня 2024 року – 33 с.

Розробники:

Мороз Ігор Іванович – викладач циклової комісії з права, кандидат політичних наук

(вказати авторів, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Викладачі:

Мороз Ігор Іванович – викладач циклової комісії з права, кандидат політичних наук

(вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою, їхні посади, навчально-виховний підрозділ, кафедру, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії соціально-економічних та загальноосвітніх дисциплін

Протокол від „29” серпня 2024 року № 1

Голова циклової
комісії соціально-економічних
та загальноосвітніх дисциплін

Єлена ГЕДЕЛЕВИЧ

„29” серпня 2024 року

Робочу програму погоджено керівником робочої групи з розробки
та розвитку ОПП «Соціальна робота»
(назва освітньої програми)

«29» серпня 2024 року

Керівник робочої групи
з розробки та розвитку
ОПП «Соціальна робота»

Ольга ПОЛЬОВИК

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	20__/20__	20__/20__	20__/20__	20__/20__
Дата засідання циклової комісії				
№ протоколу				
Підпис голови циклової комісії				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу <http://vo.uu.edu.ua/> за адресою:

<http://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=4050>

(вказати адресу)

Робочу програму перевірено

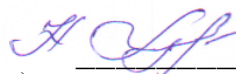
„29” серпня 2024 року

Завідувач відділу освітньої діяльності

Хмельницького фахового

коледжу Університету «Україна»

(підпис)



Наталія ЛУЦКЕВИЧ

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1.	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2.	МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3.	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	6
4.	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	10
4.1.	Анотація дисципліни.....	10
4.2.	Структура навчальної дисципліни.....	12
4.2.1.	<i>Тематичний план.....</i>	12
4.2.2.	<i>Навчально-методична картка дисципліни.....</i>	14
4.3.	Форми організації занять.....	15
4.3.1.	<i>Теми семінарських занять.....</i>	15
4.3.2.	<i>Індивідуальні завдання</i>	15
4.3.3.	<i>Індивідуальна навчально-дослідна робота</i>	16
4.3.4.	<i>Теми самостійної роботи студентів</i>	19
5.	МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	20
5.1.	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.	20
5.2.	Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.....	21
5.3.	Інклюзивні методи навчання.....	22
6.	СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	22
6.1	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.....	23
6.2.	Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру.....	24
6.3.	Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS..	25
6.4.	Розподіл балів, які отримують студенти.....	25
6.5.	Орієнтовний перелік питань до заліку	25
7.	МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	27
7.1.	Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю.....	27
7.2.	Глосарій (термінологічний словник).....	28
7.3.	Рекомендована література.....	31
7.4.	Інформаційні ресурси.....	32
8.	МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	33

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Загальний обсяг кредитів – 5	Галузь знань: 23 Соціальна робота	Вид дисципліни вибіркова
	Спеціальності 231 Соціальна робота	Цикл підготовки загальний
Модулів – 1	Спеціалізація немає	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр
Загальний обсяг годин – 150		4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5.	Освітній ступінь: Фаховий молодший бакалавр	Лекції
		30 год.
		Практичні, семінарські
		22 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
98		
Індивідуальні завдання:		
Вид семестрового контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної та заочної форм навчання – 34,6% аудиторних занять, 65,4% самостійної роботи.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: метою викладання навчальної дисципліни є опанування студентами теоретичними знаннями з питань публічного адміністрування та набуття практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуття вмінь та формування компетентностей, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного адміністрування, в тому числі для органів державної влади та місцевого самоврядування.

Основні завдання вивчення дисципліни «Публічне адміністрування у сфері суспільних відносин»:

- узагальнення теоретичних засад у сфері публічного адміністрування;
- визначення суті, законів, принципів і механізмів публічного адміністрування у розвитку суспільства;
- опанування основами методології, технологіями та процедурами публічного адміністрування об'єктів публічної сфери;
- оволодіння методами формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні суб'єктів публічної сфери, з позицій загально цивілізаційних цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків;
- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- предметну сферу і методологічну основу публічного адміністрування;
- перспективні наукові напрями розвитку публічного адміністрування;
- технології та процедури формування цілей публічного адміністрування;
- закони, принципи та механізми публічного адміністрування;
- засади, механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування;
- основні засади публічного адміністрування в соціальній та економічній сферах;
- особливості публічного адміністрування в добровільних об'єднаннях;

- особливості відповідальності суб'єктів публічного адміністрування за правопорушення у цій сфері.

вміти:

- підготувати нормативну документацію (накази, розпорядження тощо), пропозиції, рекомендації (проекти) для суб'єкта публічного адміністрування щодо визначення стратегічних цілей, завдань та етапів управлінських рішень на основі результатів системного аналізу суспільно-політичного та соціально-економічного стану розвитку сфери управління (об'єкта управління), застосовуючи методики визначення певних показників;
- визначати технологію управління суб'єктом публічної сфери, що є раціональною за ознаками досягнення мети діяльності та ресурсами, що використовуються, з урахуванням особливостей цього суб'єкта; виробити процедури та основний зміст кожного етапу вироблення та впровадження управлінського рішення з визначенням термінів, виконавців і вартості;
- уживати заходи із впровадження сучасних форм і методів діяльності суб'єкта публічної сфери, його структурного підрозділу, оптимізації його функціональної та організаційної структури, виходячи зі змісту сучасних управлінських технологій;
- застосовувати методи та критерії оцінювання результативності та ефективності публічного адміністрування в умовах соціально-економічних змін.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Змістовий модуль 1.

Публічне адміністрування у сфері суспільних відносин як наукова дисципліна. Теорія і практика публічного управління та адміністрування.

Тема 1. Публічне адміністрування – системне публічне явище.

Поняття публічного адміністрування та його значення у системі суспільних відносин. Публічне адміністрування як система: елементи, структура та функції. Співвідношення понять «публічне управління», «державне управління» та «публічне адміністрування». Ознаки та принципи публічного адміністрування. Роль публічного адміністрування у забезпеченні суспільного розвитку та публічних інтересів.

Тема 2. Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування.

Поняття корупції та її вплив на систему публічного адміністрування. Основні причини та форми прояву корупції в органах публічної влади. Антикорупційна політика держави та її нормативно-правове забезпечення.

Суб'єкти антикорупційної діяльності та їх повноваження. Превентивні механізми запобігання корупції у публічному адмініструванні.

Тема 3. Основи демократії.

Поняття демократії та її історичний розвиток. Основні принципи та цінності демократичного ладу. Форми демократії: пряма, представницька та партисипативна. Демократія і публічне адміністрування: взаємозв'язок та взаємовплив. Роль громадянського суспільства у функціонуванні демократії.

Тема 4. Політичні режими.

Поняття політичного режиму та його місце у політичній системі суспільства. Основні типи політичних режимів: демократичний, авторитарний, тоталітарний. Ознаки та механізми функціонування різних політичних режимів. Вплив політичного режиму на систему публічного адміністрування. Сучасні тенденції трансформації політичних режимів у світі та в Україні.

Тема 5. Принципи належного врядування та публічної політики.

Поняття та сутність належного врядування (Good Governance) у системі публічного адміністрування. Основні принципи належного врядування: законність, відкритість, прозорість, підзвітність, ефективність та участь громадян. Роль публічної політики у забезпеченні демократичного управління та розвитку суспільних відносин. Механізми формування та реалізації публічної політики в органах державної влади та місцевого самоврядування. Участь громадянського суспільства у процесах публічного адміністрування та прийняття управлінських рішень. Європейські стандарти належного врядування та їх впровадження в Україні.

Тема 6. Публічна влада та система органів публічного адміністрування.

Поняття публічної влади та її місце у системі державної влади і місцевого самоврядування. Види публічної влади: державна влада та влада місцевого самоврядування. Система органів публічного адміністрування та їх класифікація. Повноваження та функції органів публічної влади у сфері управління суспільними відносинами. Взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Тема 7. Правові засади публічного адміністрування.

Поняття та значення правового регулювання у сфері публічного адміністрування. Конституційні основи публічного адміністрування в Україні. Законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти у сфері публічного управління. Адміністративно-правові відносини у діяльності органів публічної влади. Законність і дисципліна у публічному адмініструванні. Юридична відповідальність у сфері публічного адміністрування.

Змістовий модуль 2.

Взаємодія публічного управління та адміністрування у сфері соціальних відносин.

Тема 8. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер.

Поняття соціальних відносин як об'єкта публічного управління та адміністрування. Співвідношення публічного управління і публічного адміністрування у соціальній сфері. Основні напрями державної соціальної політики. Роль органів публічної влади у регулюванні соціальних процесів. Соціальне партнерство та участь громадян у публічному адмініструванні.

Тема 9. Об'єктивні закони публічного адміністрування.

Поняття публічної сфери та її структура. Взаємозв'язок економічної, соціальної та політичної сфер у публічному управлінні. Роль держави у забезпеченні балансу між публічними сферами. Вплив публічної сфери на формування та реалізацію публічної політики.

Тема 10. Принципи публічного адміністрування.

Поняття законів публічного адміністрування та їх наукове значення. Об'єктивний характер законів управління та їх прояв у публічній сфері. Основні закони публічного адміністрування (закон системності, зворотного зв'язку, ефективності тощо). Значення законів публічного адміністрування для управлінської практики.

Тема 11. Теоретико-методологічні засади та міжнародні практики публічного адміністрування..

Поняття та значення принципів публічного адміністрування. Загальносистемні принципи публічного адміністрування. Організаційні та функціональні принципи діяльності органів публічної влади. Принципи законності, відкритості та підзвітності у публічному адмініструванні. Роль принципів у підвищенні ефективності публічного управління.

Тема 12. Зарубіжний досвід публічного адміністрування.

Поняття та значення зарубіжного досвіду публічного адміністрування. Основні моделі публічного адміністрування у зарубіжних країнах. Європейський досвід публічного управління та адміністрування. Практика публічного адміністрування у США та інших провідних державах світу. Можливості адаптації зарубіжного досвіду до умов України.

Змістовий модуль 3. Механізми, інструменти та сучасні напрями розвитку публічного адміністрування.

Тема 13. Механізми та інструменти публічного адміністрування.

Поняття механізмів та інструментів публічного адміністрування. Адміністративні, економічні, правові та соціальні інструменти управлінського

впливу. Нормативно-правові акти як інструмент публічного адміністрування. Програмно-цільовий метод у діяльності органів публічної влади. Адміністративні процедури та управлінські рішення у публічному адмініструванні.

Тема 14. Публічні послуги та сервісна держава.

Поняття та ознаки публічних послуг. Класифікація публічних послуг та суб'єкти їх надання. Концепція сервісної держави та її значення для публічного адміністрування. Стандарти якості та доступності публічних послуг. Адміністративні послуги в Україні та напрями їх удосконалення.

Тема 15. Цифровізація та інновації у публічному адмініструванні.

Поняття цифрового публічного адміністрування та електронного урядування. Основні напрями цифрової трансформації органів публічної влади. Електронні публічні послуги та цифрові платформи взаємодії з громадянами. Переваги та ризики цифровізації публічного адміністрування. Перспективи розвитку цифрового врядування в Україні.

Міждисциплінарні зв'язки: дана дисципліна базується на знаннях з професійно-орієнтованих дисциплін «Соціологія», «Державне та регіональне управління».

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт														Форми та методи контролю знань
	денна форма							заочна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі							у тому числі						
л		сем	пр	лаб	інд	л			сем	пр	лаб	інд			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Модуль 1															
Змістовий модуль 1.															
Публічне адміністрування у сфері суспільних відносин як наукова дисципліна. Теорія і практика публічного управління та адміністрування															
Тема 1. Публічне адміністрування – системне публічне явище.	12	2	-	2	-	-	8								АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 2. Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування.	11	2	-	2	-	-	7								АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 3. Основи демократії.	10	2	-	1	-	-	7								АР: співбесіда СР: підготовка та проведення презентації ІР: складання кросворду за основними термінами теми
Тема 4. Політичні режими.	10	2	-	1	-	-	7								АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: Складання глосарію
Тема 5. Принципи належного врядування та публічної політики.	11	2	-	2	-	-	7								АР: опитування СР: письмове завдання для самостійного опрацювання ІР: огляд додаткової літератури
Тема 6. Публічна влада та система органів публічного адміністрування.	11	2	-	2	-	-	7								АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: Складання глосарію
Тема 7. Правові засади публічного адміністрування.	11	2	-	2	-	-	7								АР: письмове тестування СР: письмове завдання для самост. опрацювання ІР: Складання глосарію
Модульний контроль	2	-	-	-	-	2	-								комп'ютерне тестування
Разом за змістовим модулем 1	78	14	-	12	-	2	50								
Змістовий модуль 2.															
Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер.															

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни „Публічне адміністрування у сфері суспільних відносин”

Разом: 150 год., лекції – 30 год., семінарські заняття – 22 год., самостійна робота – 98 год.

Модулі	Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3		
Назва модуля	Публічне адміністрування у сфері суспільних відносин як наукова дисципліна. Теорія і практика публічного управління та адміністрування							Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер.					Механізми, інструменти та сучасні напрями розвитку публічного адміністрування.		
Кількість балів за модуль	31 бал							17 балів					11 балів		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Теми лекцій	Публічне адміністрування – системне публічне явище.	Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування.	Основи демократії.	Політичні режими.	Принципи належного врядування та публічної політики.	Публічна влада та система органів публічного адміністрування.	Правові засади публічного адміністрування.	Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер.	Об'єктивні закони публічного адміністрування.	Принципи публічного адміністрування.	Теоретико-методологічні засади та міжнародні практики публічного адміністрування.	Зарубіжний досвід публічного адміністрування.	Механізми та інструменти публічного адміністрування.	Публічні послуги та сервісна держава.	Цифровізація та інновації у публічному адмініструванні.
Теми практичних занять	Публічне адміністрування – системне публічне явище.	Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування.	Основи демократії. Політичні режими.	Принципи належного врядування та публічної політики.	Публічна влада та система органів публічного адміністрування.	Правові засади публічного адміністрування.	Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер.	Об'єктивні закони публічного адміністрування.			<i>Педагогічні здібності і стиль педагогічної діяльності</i>		Публічні послуги та сервісна держава.	Цифровізація та інновації у публічному адмініструванні.	
	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	4 бали	–	4 бали	–	4 бали	4 бали	
Самостійна робота	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	2 бали	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал	
ІНДЗ	9 балів														
Види поточного контролю	Модульні контрольні роботи (12 балів)														
Підсумковий контроль	Залік (тестові завдання до Заліку – 20 балів)														

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Публічне адміністрування – системне публічне явище.	2
2	Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування.	2
3	Основи демократії. Політичні режими.	2
4	Принципи належного врядування та публічної політики.	2
5	Публічна влада та система органів публічного адміністрування.	2
6	Правові засади публічного адміністрування.	2
7	Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер.	2
8	Об'єктивні закони публічного адміністрування. Принципи публічного адміністрування.	2
9	Зарубіжний досвід публічного адміністрування.	2
10	Публічні послуги та сервісна держава.	2
11	Цифровізація та інновації у публічному адмініструванні.	2
Разом		22

4.3.2. Індивідуальні завдання

1. Специфіка роботи сучасного публічного управління та фіксація результатів діяльності.
2. Професійні обов'язки державного службовця щодо ведення документації.
3. Основи теорії та історії державного будівництва в Україні.
4. Відновлення української державності у 1991 р., її легітимність та міжнародне визнання.
5. Поняття публічного управління та адміністрування і його головні ознаки.
6. Демократичні та авторитарні держави: порівняльний аналіз.
7. Сучасні теорії походження держави.
8. Особливості історичного розвитку України щодо умов розбудови власної держави.

9. Козацька державність як яскравий прояв здатності українського народу до власної державної самоорганізації.
10. Історична обумовленість набуття Україною державної самостійності на початку 90-х років.
11. Сучасна українська держава с точки зору історичного досвіду боротьби за суверенітет.
12. Територіальна організація влади в Україні та її моделі.
13. Територіальна організація влади як система.
14. Адміністративно-територіальний устрій України.
15. Централізація та децентралізація територіальної організації влади.
16. Регіональне управління та місцеве самоврядування в територіальній організації влади.
17. Правовий статус та компетенція місцевих державних адміністрацій.
18. Відносини місцевих держадміністрацій з іншими органами влади, місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями.
19. Муніципальна реформа в Україні та її зв'язок з адміністративною реформою.
20. Принципи та методи публічного управління.
21. Стратегічне планування у системі публічного управління.
22. Система управління комунальною власністю.
23. Повноваження місцевих рад у сфері фінансів.
24. Публічне адміністрування: європейський досвід.
25. Методи бюджетного регулювання доходів місцевого самоврядування.
26. Міжнародні правові стандарти щодо територіальної організації влади.
27. Всесвітня декларація про місцеве самоврядування. Європейська хартія про місцеве самоврядування.
28. Типологія регіонів: європейський досвід.
29. Вплив факторів зовнішнього середовища на якість виконання посадових обов'язків державного управління.
30. Пріоритети внутрішньої політики сучасної української держави.

4.3.3. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДР прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- складання ситуаційних завдань із різних тем курсу (**4 бали**);
- огляд літератури з конкретної тематики (**5 балів**);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**4 бали**);
- Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу (**5 балів**);
- Участь у науковій студентській конференції (**4 бали**);
- дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**5 балів**).
- дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **9 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Конституційний устрій та складові елементи політичної системи України.
2. Формування правової та соціальної держави в Україні.
3. Взаємодія внутрішньої та зовнішньої політики України на сучасному етапі.
4. Україна в СНД та ГУУАМ.
5. Європейський вибір України.
6. Розвиток співпраці України з Європейським Союзом.
7. Україна в Парламентській Асамблеї Ради Європи (ПАРЄ).
8. Україна та регіональна інтеграція в Центральній та Південно-Східній Європі.
9. Ієрархія потреб за Маслоу.
10. Процесуальні теорії мотивації.
11. Теорії очікувань та справедливості.
12. Сутність і елементи управлінського контролю.
13. Попередження виникнення кризових ситуацій.
14. Використання аналізу результатів контролю для корегування дій.
15. Засоби для реалізації владних відносин.
16. Характеристика типів влади.
17. Теорії лідерства та їх психологічні аспекти.

18. Особисті якості керівника та способи їх удосконалення.
19. Загальні принципи ефективного керівництва та їх застосування в публічному управлінні.
20. Комунікаційний процес в системі публічного адміністрування.
21. Комунікації в підрозділах органу влади, між підрозділами і керівництвом.
22. Комунікації керівника для реалізації своєї ролі в інформаційному обміні, процесі прийняття рішень.
23. Ділове спілкування на державній службі.
24. Природа і причини конфлікту. Управління конфліктною ситуацією.
25. Організація діяльності державного службовця.
26. Організація робочого місця державного службовця.
27. Культура робочого місця та культура праці державного службовця.
28. Підвищення ефективності розумової праці шляхом самовиховання.
29. Робочий режим праці та відпочинку при роботі з комп'ютером.
30. Ведення діловодства в органах державної виконавчої влади.
31. Правила оформлення службових документів.

**Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді реферату)**

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	1 бал
2.	Складання плану реферату	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	2 бали
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	2 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	1 бал
Разом		9 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 9-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
8 – 9	відмінно	5	A	відмінно
6 – 7	добре	4	BC	добре
4 – 5	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 3	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.4. Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Публічне адміністрування – системне публічне явище.	8
2	Тема 2. Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування.	7
3	Тема 3. Основи демократії.	7
4	Тема 4. Політичні режими.	7
5	Тема 5. Принципи належного врядування та публічної політики.	7
6	Тема 6. Публічна влада та система органів публічного адміністрування.	7
7	Тема 7. Правові засади публічного адміністрування.	7
	Модульний контроль	2
8	Тема 8. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер.	4
9	Тема 9. Об'єктивні закони публічного адміністрування.	4
10	Тема 10. Принципи публічного адміністрування.	4
11	Тема 11. Теоретико-методологічні засади та міжнародні практики публічного адміністрування.	5
12	Тема 12. Зарубіжний досвід публічного адміністрування.	3
	Модульний контроль	2
13	Тема 13. Механізми та інструменти публічного адміністрування.	5
14	Тема 14. Публічні послуги та сервісна держава.	3
15	Тема 15. Цифровізація та інновації у публічному адмініструванні.	4
	Модульний контроль	2
	ІНДЗ	10
Разом		98

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1. Публічне адміністрування у сфері суспільних відносин як наукова дисципліна. Теорія і практика публічного управління та адміністрування			
Тема 1. Публічне адміністрування – системне публічне явище. (8 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	I-II
Тема 2. Антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	III-IV
Тема 3. Основи демократії. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне заняття	1	V-VI
Тема 4. Політичні режими. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VII
Тема 5. Принципи належного врядування та публічної політики (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VII- VIII
Тема 6. Публічна влада та система органів публічного адміністрування.	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VIII
Тема 7. Правові засади публічного адміністрування. (7 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	VIII- IX
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	IX
Всього: 5 год.	Всього: 11 балів		
Змістовий модуль 2. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер.			
Тема 8. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	X
Тема 9. Об'єктивні закони публічного адміністрування. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	XI-XII
Тема 10. Принципи публічного адміністрування. (4 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання		XII
Тема 11. Теоретико-методологічні засади та міжнародні практики публічного адміністрування. (5 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	2	XIII
Тема 12. Зарубіжний досвід публічного адміністрування. (3 год.)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	XIII

Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	XIII
Всього: 22 год.	Всього: 9 балів		
Змістовий модуль 3.			
Механізми, інструменти та сучасні напрями розвитку публічного адміністрування.			
Тема 13. Механізми та інструменти публічного адміністрування. (5 год)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	XIV
Тема 14. Публічні послуги та сервісна держава. (3 год)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	XV
Тема 15. Цифровізація та інновації у публічному адмініструванні. (4 год)	завдання до самостійної роботи, індивідуальне завдання	1	XV
Підсумкова модульна контрольна робота (2 год.)	Тестування	4	XV
Всього: 14 год.	Всього: 7 балів		
Індивідуальна навчально-дослідна робота: 10 год.	Науковий проект	9	XV
Разом: 98 год.	Разом: 36 балів		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *словесні*: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;
- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *практичні*: вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи викладання навчального матеріалу визначаються викладачем в залежності від виду занять, змісту теми, цілей і завдань, можливостей студентів та часом, відведеним для вивчення теми.

В ході лекцій використовуються наступні методи:

- пояснювально-ілюстративна лекція включає усний виклад навчального матеріалу з ілюстрацією таблиць, слайдів, роздаткового матеріалу, з використанням ТЗН.

- лекція з елементами бесіди, яка включає усний виклад навчального матеріалу, великого за обсягом, складного за логічною побудовою у якому застосовується питально-відповідальний метод навчання з використанням ілюстративного матеріалу.

- проблемна лекція спрямована на розвиток логічного мислення студентів, коли при читанні лекції перед студентами формулюється проблема для самостійного осмислення того, що далі розкривається викладачем; у ході лекції студентам може видаватися надрукований роздавальний матеріал або здійснюватися показ таблиць, слайдів, які допомагають студентам у вирішенні поставленої проблеми.

В ході семінарських занять застосовуються наступні методи:

- семінарське заняття організовується у формі доповідей і обговорень. Увага студентів зосереджена висвітленні матеріалу з наданням інформації про нові наукові розробки.

- репродуктивний метод застосовується при проведенні підсумкового семінару з змістового модуля з використанням тестового контролю у ІКЦ.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Під час викладання навчальної дисципліни „**Публічне адміністрування у сфері суспільних відносин**” застосовуються наступні методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності студентів:

1. Метод створення ситуації новизни навчального матеріалу – надання нових фактів та самостійний їх пошук створює відчуття збагачення знаннями спонукає студентів до самовдосконалення.

2 Метод опори на життєвий досвід студентів – використання викладачем у навчальному процесі життєвого досвіду студентів – фактів, явищ, які вони спостерігали в житті, або в яких самі брали участь.

3.Метод емоційно-морального стимулювання – включення у зміст навчання моральних ситуацій прикладів з життя.

4.Метод зацікавлення – реалізується за допомогою цікавих прикладів, парадоксальних фактів (цікаві аналогії, проблемні запитання, досліді).

5.Метод емоційного сплеску та заохочення – підтримка, підбадьорювання, заохочення; педагог має демонструвати своє прагнення допомогти студенту, бути впевненим у його силах та здібностях.

6.Метод пізнавальних ігор:

-*ділова гра* – діалог на професійному рівні, в якому відбуваються зіткнення різних думок, пропозицій, і взаємна критика гіпотез. Їх обґрунтування, що призводить до появи нових знань і уявлень;

-*рольова гра* – імпровізоване розігрування заданої ситуації;

- *інтерактивна гра* – метод навчання, заснований на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки;

- *симуляція* – метод навчання, який моделює обмежені в часі, конкретні життєві ситуації, результат яких залежить від поведінки учасників процесу взаємодії.

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод „вибуху”, метод природних наслідків і трудовий метод.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна „Публічне адміністрування у сфері суспільних відносин ” оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 2 змістових модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно”, подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
„відмінно”	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
„добре”	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
„задовільно”	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
„незадовільно”	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після

	закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.
--	--

6.2. Система оцінювання роботи студентів упродовж семестру

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові					
1.1. Відвідування лекцій	1	7	7	7	8
1.2. Робота на семінарському і практичному занятті	4	4	16	7	28
1.3. Виконання завдань для самостійної роботи	3	4	12	4	12
1.4. Виконання модульної роботи	5	1	5	1	5
Разом			40		53
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 93					
II. Вибіркові					
Виконання завдань для самостійного опрацювання (за вибором студента не більше 7 балів)					
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу					3
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики					4
2.3. Анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки					4
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу					7
2.5. Участь у науковій студентській конференції					3
2.6. Дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе					3
2.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)					7
Разом					7
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 7					
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 100					

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		залік			
90 – 100	<i>відмінно</i>	<i>зараховано</i>		A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>			B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>			C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>			D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>			E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	<i>не зараховано</i>		FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>			F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.4. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Залік	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	МК 1	T5	T6	T7	T8	МК 2	ІНДЗ	не більше 100
8	9	9	9	5	9	13	13	13	5	7	

T1, T2, ..., T8 – теми змістових модулів.

МК – модульний контроль

6.5. Орієнтовний перелік питань до заліку

1. Елементи публічного управління в міжнародному співтоваристві. Відповідальність державних і муніципальних організацій, органів, посадових осіб за порушення у сфері публічного управління. Кримінальна відповідальність.

2. Цивільно-правова відповідальність. Адміністративна і дисциплінарна відповідальність.

3. Відповідальність недержавних організацій, органів, осіб, які не перебувають на державній або муніципальній службі, за правопорушення у сфері публічного управління.

4. Правопорушення і відповідальність при здійсненні міжнародної публічної влади.

5. Соціальна сфера: публічне адміністрування та людина; публічне адміністрування та колектив; публічне адміністрування та суспільство.

6. Влада як основний засіб публічного адміністрування.

7. Сучасні підходи до визначення інструментів публічного управління. Сутнісні характеристики громадянського суспільства.

8. Феномен влади. Публічна влада та публічне адміністрування.

9. Публічна служба в країнах ЄС.
10. Дія ринкових принципів у політичній сфері.
11. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування.
12. Трансформація держави і еволюція публічного адміністрування в умовах глобалізації (актуалізація європейського досвіду для України).
13. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства та держави.
14. Роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування.
15. Співвідношення управління та адміністрування. Публічне управління як нова модель управління у державному секторі.
16. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади. Лобізм.
17. Місцевий референдум. Органи самоорганізації населення.
18. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція.
19. Публічна сфера і публічна політика.
20. Загальний закон соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища.
21. Пріоритетні напрями запровадження зарубіжного досвіду у вітчизняну сферу державного управління.
22. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування.
23. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування.
24. Управління суспільством – головне призначення публічного адміністрування.
25. Формування понятійного апарату як складової частини інституційного розвитку державної служби України.
26. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.
27. Структура механізму та органів публічного адміністрування.
28. Принципи організації діяльності органів публічного адміністрування. Основні напрями державного регулювання економікою. Керуюча система в період криз і спадів.
29. Юридичне забезпечення цілей публічного адміністрування.
30. Антимонопольна діяльність. Забезпечення цивілізованих засад конкуренції.
31. Впровадження системної методології програмного та проектного управління стратегічним розвитком територій в Україні.
32. Методи публічного адміністрування. Застосування демократичних методів.
33. Корпоративна влада та публічне адміністрування в добровільних об'єднаннях.
34. Суб'єкти та принципи протидії корупції.
35. Нормативно-правова база антикорупційної діяльності.

36. Фактори запобігання проявам корупції: політичний, нормативноправовий, організаційний, економічний, кадровий, морально-психологічний.

37. Взаємодія державних партнерів з приватними партнерами на основі принципів державно-приватного партнерства в регіональному управлінні.

38. Держава як гарант соціальної спрямованості ринкової економіки. Публічне адміністрування в забезпеченні населення суспільними благами.

39. Бюрократія як ієрархічна система державних інституцій та чиновників-адміністраторів.

40. Поняття корупції та корупційних дій. Зони «підвищеного» ризику проявів корупції.

41. Відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і комунальних підприємств, установ і організацій, посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування.

42. Результативність та ефективність публічного адміністрування.

43. Громадська антикорупційна діяльність.

44. Цінності та «дерево цілей» публічного адміністрування.

45. Механізми, органи, методи та стилі публічного адміністрування.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорний конспект лекцій
2. Методичні розробки до практичних занять.
3. Методичні розробки до виконання самостійної роботи студентів.
4. Орієнтовна тематика реферативних досліджень.
5. Ілюстративні матеріали.
6. Глосарій по дисципліні.
7. Питання до модульного контролю.
8. Питання до заліку.

7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю

1. Публічне адміністрування у сфері суспільних відносин. Лекції. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=TQfKZ7ddWn0> (дата звернення 01.09.2023)

2. 1. Публічне адміністрування у сфері суспільних відносин. Влада. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=OqI TEIYFe-I> (дата звернення 01.09.2023)

3. 1. Публічне адміністрування у сфері суспільних відносин: Лекції. URL : https://www.youtube.com/watch?v=f_9neKoI4O0 (дата звернення 01.09.2023)

Для інклюзивного навчання:

- методики диференційованого підходу до процесу навчання й оцінювання знань, умінь і здібностей студентів з інвалідністю;

- дистанційні програми навчання для студентів із проблемами слуху і порушеннями опорно-рухового апарату.
- спеціалізовані комп'ютерні програми для навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення осіб із проблемами зору спеціальною літературою: книгами, підручниками, навчальними посібниками, журналами, надрукованими шрифтом Брайля та укрупненим шрифтом, і звуковими комп'ютерними програмами;
- наявність аудіовізуальних засобів навчання, спеціальної навчально-методичної літератури в електронному, друкованому, аудіовізуальному форматах для осіб з інвалідністю;
- дидактичні матеріали та засоби навчання осіб з інвалідністю для дистанційної та відкритої форм навчання.

7.2. Глосарій (термінологічний словник)

Аболіціонізм (лат. *abolito* — спасування, знищення) — суспільний рух, налаштований на припинення дії певного закону, на відміну або скасування якогось урядового рішення, на усунення когось з керівної державної посади.

Абсентеїзм (лат. *absent/a* — відсутність) — ухилення виборців від участі в голосуванні на виборах парламенту, президента, місцевих органів влади тощо. Основними причинами А. є аполітичність громадян, індиферентне ставлення до політики, втрата довіри до неї, низький рівень політичної компетентності виборців, невпевненість громадян у правильності свого вибору.

Абсолютизм (лат. *absolûtes* — безумовний) — необмежена монархія, форма державного правління, за якої політична влада повністю належить одній особі — монархові та для якої характерний найвищий ступінь централізації державної влади.

Автаркія (грец. *autarkeia* — самозадоволення) — політика та ідеологія, спрямована на відокремлення економіки однієї держави чи групи держав від економіки інших країн з метою створення замкнутої системи господарювання, зорієнтованої на самозабезпечення.

Автократія (грец. *autokrateia* — самовладдя) — система управління суспільством чи державою, за якої одній особі належить виключна й необмежена верховна влада.

Автономія (грец. *autonomia* — незалежність) — форма самоуправління частини території унітарної, а іноді й федеративної держави, наділена самостійністю у вирішенні питань місцевого значення в межах, установлених центральною владою. Населення автономної одиниці часто користується ширшими правами, ніж населення адміністративно-територіальних одиниць.

Авторитаризм (лат. *auctoritas* — влада, вплив) — тип політичного режиму, який характеризується субординацією суб'єктів політичних відносин,

наявністю сильного центру, що має концентровану владу, можливістю застосування насильства чи примусу.

Біженці — особи, які залишили країну, в якій вони постійно проживали (були громадянами), внаслідок переслідувань, військових дій чи інших надзвичайних обставин.

Більшість — кількісне переважання прихильників якоїсь ідеї чи рішення над їхніми противниками. Розрізняють Б. відносну — хоча б на один голос більше від суперника чи альтернативної пропозиції; абсолютну — коли на користь якогось рішення віддали свої голоси 50% голосуючих плюс ще хоча б один; кваліфіковану (конституційну), яка може дорівнювати двом третинам або навіть трьом чвертям усього складу тих, хто приймає рішення або здійснює обрання.

Біпатриди (грец. *bi* — два і *patris* — батьківщина) — особи, які одночасно мають громадянство двох або більше держав.

Біхевіоризм (лат. *behaviour* — поведінка) — психологічний напрям у політології та соціології, що орієнтує на вивчення проблем політики і політичних відносин крізь призму поведінки особи і груп як сукупності різноманітних реалій на вплив оточуючого середовища.

Влада законодавча — одна з трьох гілок влади, сутність якої полягає у здатності держави здійснювати свою волю, впливати на діяльність і поведінку людей та їх об'єднань за допомогою законів, правових актів, рішень, що їх приймають представницькі органи влади.

Влада політична — здатність і можливість здійснювати визначальний вплив на діяльність, поведінку людей та їх об'єднань за допомогою волі, авторитету, права, насильства; організаційно-управлінський та регулятивно-контрольний механізм здійснення політики.

Влада судова — одна з трьох гілок державної влади; необхідна умова реалізації принципу поділу влади, покликана запобігати можливості змови чи протистояння двох інших гілок влади (законодавчої та виконавчої), створювати перепони, щоб унеможливити виникнення диктатури.

Вождизм — владні відносини, засновані на поділі групи (організації) на керівників і підлеглих, на особистій відданості політичному лідеру, вождю. В. переважно властивий для тоталітарних і авторитарних режимів.

Громадська думка — відображення ставлення народу (в цілому або окремих спільнот) до влади, її діяльності, політики.

Громадські об'єднання — об'єднання, створені з метою реалізації та захисту громадянських, політичних, економічних, соціальних і культурних прав, інтересів людини, які сприяють розвитку творчої активності й самостійності громадян, їх участі в управлінні державними та громадськими справами.

Громадянське суспільство — суспільство громадян із високим рівнем економічних, соціальних, політичних, культурних і моральних рис, яке спільно з державою утворює розвинуті правові відносини; суспільство рівноправних громадян, яке не залежить від держави, але взаємодіє з нею заради спільного блага.

Демократія — форма державно-політичного устрою суспільства, яка ґрунтується на визнанні на роду джерел ом влади.

Демократія представницька — порядок розгляду і вирішення державних і громадських питань повноважними представниками населення (виборними або призначеними).

Депортація (лат. *deportat/o* — вигнання, вислання) — примусове виселення з місця постійного проживання, навіть вигнання за межі держави, особи чи групи осіб, частини населення, визнаних правлячим режимом як соціальне небезпечні.

Диктатура (лат. *dictature* — необмежена влада) — нічим не обмежена влада особи, класу чи іншої соціальної групи в державі, регіоні, що спирається на силу, а також відповідний політичний режим (скажімо, Д. пролетаріату); тимчасовий авторитарний режим, що вводиться на строк дії надзвичайних обставин для вжиття рішучих заходів, спрямованих на виведення країни з кризового стану (приміром, Д. генерала Піночета в Чилі).

Іміджологія — наука, що вивчає проблеми формування й створення в суспільній свідомості образів суспільних інститутів (держави, політичних партій, організацій, установ) та окремих політичних лідерів, виробляє сукупність прийомів, технологій і засобів формування в суспільній свідомості відповідних образів реальних суб'єктів політики.

Імперія (лат. *imperium* — влада, панування) — велика держава, що складається з метрополії та підпорядкованих центральній владі держав, народів, які примусово інтегровані до єдиної системи політичних, економічних, соціальних та культурних взаємозв'язків. Імперії виникають внаслідок загарбання територій, колонізації, експансії, інших форм розширення впливу наддержави.

Імпічмент (англ. *impeachment* — звинувачення) — особливий порядок і встановлена законом процедура притягнення до відповідальності за грубі порушення закону вищих посадових осіб до завершення терміну одержаних ними внаслідок виборів повноважень.

Конформізм (лат. *conformis* — подібний, відповідний) — пристосовництво, пасивне беззаперечне прийняття існуючих порядків, пануючих ідей і цінностей, стандартів поведінки, норм, правил, безумовне схиляння перед авторитетами.

Корупція (лат. *corruptio* — підкуп, занепад) — підкупність, продажність, хабарництво державних посадових осіб, політичних і громадських діячів, урядовців та високопоставлених чиновників.

Культ особи (лат. *eu/tus* — шанування, поклоніння) — єдиновладдя тоталітарного типу, часто релігійного характеру, що означає раболіпство, сліпе поклоніння «божеству».

Олігархія (грец. *oligarchie* — влада небагатьох) — політичне та економічне панування, влада, правління невеликої групи людей, а також сама правляча група. Термін було запроваджено Платоном і Аристотелем у V — IV ст. до н. е. для позначення однієї з найгірших, на їхню думку, форм правління,

коли «владарюють багаті, а бідні не беруть участі у правлінні». Розрізняють О. аристократичну і фінансову.

Опозиція (лат. *oppositio* — протиставлення) — протидія, опір певній політиці, політичній лінії, політичній дії; організація, партія, група, особа, які виступають проти панівної думки, уряду, системи влади, конституції, політичної системи в цілому,

Оруеллізм — пропагандистське маніпулювання фактами, словами, поняттями та цілеспрямоване спотворення правди, історичного минулого, істини з боку владних структур, які чинять ідеологічний вплив на суспільну мораль через засоби масової інформації та прагнуть досягти цілковитого контролю над суспільством. Термін походить від імені англійського письменника Е. Блера (псевдонім Дж. Оруелл; 1903—1950) — всесвітньо відомого автора роману-антиутопії «1984».

Політичне управління — цілеспрямований вплив людей і владних структур на суспільство в цілому або на окремі його сфери з метою їх оптимізації (впорядкування, вдосконалення і розвитку) та досягнення певних цілей.

Політичне функціонування — забезпечення участі політичних інституцій (державних установ, політичних партій, громадських організацій) в управлінні спільними справами.

Політичний авантюризм (франц. *aventure* — пригода) — політичні наміри й дії, що спираються на віру та обман, спрямовуються на здійснення мети, заснованої на уявленнях, бажаннях, міфічних переконаннях без урахування реальних політичних сил і можливостей, розрахованої на випадковий успіх.

7.3 Рекомендована література

1. Державне управління в Україні: навч. посіб. / за заг. ред. д-ра юр. наук, проф. В. Б. Авер'янова. - К.: Вид-во ТОВ «СОМІ», 2019.

Допоміжна:

1. Василенко В. О. Теорія і практика розробки управлінських рішень : навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти / В. О. Василенко. - К. : ЦУЛ, 2003.

2. Державне управління: словник-довідник / уклад.: В. Д. Бакуменко (кер. творч. кол.), Д. О. Безносенко, І. М. Варзар, В. М. Князев та ін. ; за заг. ред. В. М. Князева, В. Д. Бакуменка. - К. : Вид-во УАДУ, 2022.

3. Федорчак О. Класифікація механізмів державного управління. Демократичне врядування. 2018. № 1. URL : http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DeVr/2008-01/O_Fedorchak.pdf

4. Тимцуник В.І. Публічне адміністрування: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Освіти. URL : <http://www.studfiles.ru/preview/5118174/page:33/>.

5. Зарубіжний досвід публічного адміністрування: Методичні рекомендації. К. 2021. 28 с.

7.4. Інформаційні ресурси

1. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL : www.mon.gov.ua (дата звернення – 01.08.2024 р.).

2. Сайт бібліотеки ім. Вернадського. URL : www.nbuv.gov.ua (дата звернення – 01.08.2024р.).

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне матеріально-технічне забезпечення
Лекція	кафедральний ноутбук	проектор, приміщення з доступом до Інтернету
Практичне заняття	наочні та роздаткові матеріали, переносна дошка з відривними листами паперу	спеціалізований кабінет № 48
Модульний контроль	Доступ до мережі Інтернет	приміщення комп'ютерного класу №28